

Od Redakcji

Do dobrej, choć stosunkowo świeżej daty, tradycji w działalności archiwów państwowych w Polsce należy wydawanie własnych pism. Są one ważnym i potrzebnym sposobem prezentacji prac archiwalnych i badań historycznych prowadzonych przez pracowników archiwów oraz popularyzacji wiedzy o tych instytucjach wśród szerszych kręgów społeczeństwa. Trudno dziś byłoby sobie wyobrazić dorobek piśmienniczy polskich archiwistów bez periodyków lub serii wydawanych m.in. w archiwach państwowych w Krakowie, Poznaniu, Przemyślu, Rzeszowie, Siedlcach i Szczecinie.

„Studia Archiwalne”, których pierwszy tom trafia do rąk Czytelników, są nowym przedsięwzięciem wydawniczym zainicjowanym i realizowanym w Archiwum Państwowym w Lublinie. W swojej 85-letniej historii lubelskie Archiwum może pochwalić się licznymi publikacjami o zwartym charakterze, wśród których dominują różnego rodzaju pomoce archiwalne, a więc przewodniki, informatory, spisy zasobu, katalogi i inwentarze. Uczestniczyło ono także w wydawaniu prac zbiorowych upamiętniających kolejne rocznice swojego powstania. Ostatnio coraz częściej pojawiała się myśl o wydawaniu własnego periodyku o charakterze naukowym. Niedawno z inicjatywą stworzenia własnego pisma wystąpili archiwiści z Oddziału w Radzynie, którzy przed trzema laty udanie rozpoczęli wydawanie czasopisma historyczno-archiwalnego o regionalnym profilu zatytułowanego „Radzyński Rocznik Humanistyczny”, przemianowanego ostatnio na „Wschodni Rocznik Humanistyczny”. Podobne starania podjęli archiwiści lubelscy, a ukazujący się właśnie tom „Studiów Archiwalnych” jest próbą ich realizacji. Ze świadomością wymagań merytorycznych i edytorskich stawianych na rynku czasopism naukowych zdecydowano się przyjąć dla tego przedsięwzięcia bardziej ostrożną formułę serii wydawniczej, w ramach której poszczególne tomy będą się ukazywać nieregularnie w zależności od zgromadzonego materiału i możliwości finansowych. Starania wydawców będą jednak zmierzać do zachowania możliwie najkrótszego cyklu wydawniczego, z nadzieją, że w przyszłości „Studia Archiwalne” po finansowym i organizacyjnym okrzepnięciu przekształcą się w regularnie wydawany periodyk.

Większość czasopism wydawanych w Polsce przez archiwa państwowe z powodzeniem łączy problematykę archiwalną i historyczną. Niektóre z nich już w samym tytule zaznaczają swój archiwalno-historyczny profil, inne ukazują go dzięki swej zawartości. Zamiarem redakcji „Studiów Archiwalnych” jest stworzenie pisma, na łamach którego będzie podejmowana i prezentowana szeroko rozumiana problematyka archiwalna. Tradycyjnie łączy ona w sobie zagadnienia archiwistyki i archiwoznawstwa, obejmuje refleksję teoretyczną i opis doświadczeń wy-

niesionych z pracy w archiwum, zajmuje się obszarem metodyki archiwalnej i problemami organizacyjno-prawnymi, a ostatnio jej charakter zaczynają coraz wyraźniej wyznaczać osiągnięcia i potrzeby informacji archiwalnej, technologii cyfrowej oraz edukacji i dydaktyki na studiach archiwalnych. Musi ona podejmować tematy współczesne, aktualnie dyskutowane i ważne w czasie bieżącym, ale powinna także pozostać otwarta dla badań historycznych, dzięki którym będziemy lepiej poznawać dzieje archiwów, archiwaliów, procesów archiwotwórczych i dorobek zawodowy oraz naukowy samych archiwistów. W końcu nie może w niej zabraknąć problemów nauk pomocniczych historii i źródłoznawstwa, które są nieodłącznym elementem warsztatu pracy archiwistów.

Zarysowana tu formuła tematyczna „Studiów Archiwalnych” stwarza dogodnie forum do prezentacji i dyskusji naukowej dla szerokiego grona autorów. Zaproszenie do udziału w tworzeniu poszczególnych tomów tego wydawnictwa kierujemy do archiwistów i historyków, pracowników naukowych i ludzi archiwów, badaczy ogólnopolskich i regionalistów. Wyrażamy nadzieję, że „Studia Archiwalne” staną się także pismem, wokół którego będzie się skupiać środowisko archiwistów Lublina i regionu. Jest to środowisko liczne i zróżnicowane, o dużym potencjale intelektualnym i doświadczeniu zawodowym. Tworzą je pracownicy naukowcy Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej i Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego oraz innych instytucji naukowych, w tym zwłaszcza Ośrodka Archiwów Bibliotek i Muzeów Kościelnych, pracownicy Archiwum Państwowego w Lublinie i jego oddziałów zamiejscowych w Chełmie, Kraśniku i Radzynie Podlaskim oraz liczna rzesza archiwistów zakładowych. Każdego roku środowisko archiwistów powiększa się o kilkudziesięcioosobową grupę absolwentów studiów archiwistycznych prowadzonych na kierunku historii w obu lubelskich uniwersytetach. Wśród nich należy upatrywać nie tylko grono przyszłych czytelników naszego pisma, ale także potencjalnych autorów.

„Studia Archiwalne”, choć są pomyślane jako seria wydawnicza, wewnętrznie przyjęły postać typową dla czasopism z wyszczególnionymi działami. Struktura ta ma charakter formalny, jest bowiem kształtowana przez różnego rodzaju formy pisarstwa naukowego. Intencją redakcji jest, aby w każdym tomie były obecne wszystkie podstawowe działy czasopiśmiennicze, które z reguły tworzą studia i artykuły, materiały i źródła, przeglądy i dyskusje, recenzje i, wreszcie, kronika życia naukowego. W przyszłości przewiduje się wprowadzenie osobnego działu, który będzie zawierał informacje z działalności Archiwum Państwowego w Lublinie.